

CAPITOLUL 9

CULTURĂ ȘI SPORT

Sursa datelor:

➤ **Surse administrative:**

- Biblioteca Națională a României;
- Ministerul Sportului;
- Societatea Română de Televiziune, Centrul Național al Cinematografiei (date bazate pe interpretarea cifrelor transmise de exploatanții, producătorii și distribuitorii de film din România), pentru numărul și activitatea cinematografelelor, producția, distribuția și proiecția filmelor;
- Ministerul Culturii pentru activitatea instituțiilor publice de cultură și culte.
- Agenția Națională pentru Sport.

➤ **Cercetări statistice:**

Cercetări statistice privind activitatea bibliotecilor, a muzeelor și colecțiilor publice, precum și a instituțiilor și companiilor de spectacole sau concerte.

Precizări metodologice:

Producția ziarelor și revistelor cuprinde toate publicațiile periodice editate și imprimate în țară, oferite publicului și care, în general, ar trebui să figureze în bibliografia națională a țării; sunt exceptate publicațiile editate în scopuri publicitare: reclamă comercială, industrială și turistică, publicațiile produselor și serviciilor furnizate de editori, publicațiile cu caracter ocazional: orare, tarife, anuare telefonice, programe de spectacole, expoziții, târguri, statute și bilanțuri ale societăților, directive și circulare, calendare și opere muzicale, producția cartografică (cu excepția atlasurilor și hărților). În producția de ziare și reviste mai sunt cuprinse: colecțiile de legi și regulamente ale administrației publice (cu excepția celor confidențiale sau rezervate unor distribuții interne), periodicele academice și științifice, universitare și ale instituțiilor de cercetări sau culturale, periodice ale organizațiilor profesionale, sindicale, politice, sportive, buletine parohiale și școlare, programele de radio și televiziune dacă sunt publicate sub formă de reviste.

Ziarul reprezintă publicația cotidiană sau cu o periodicitate mai mare în care se publică știri, informații, comentarii asupra celor mai recente evenimente interne și internaționale: politice, sociale, culturale, profesionale, sportive etc.

Tirajul este numărul exemplarelor în care s-a tipărit o carte, o broșură, un ziar sau revistă sau orice altă tipăritură.

CHAPTER 9

CULTURE AND SPORT

Data source:

➤ **Administrative sources:**

- The National Library of Romania;
- The Ministry of Sports;
- The Romanian Television Corporation, National Center of Cinematography (data based on the interpretation of the figures transmitted by Romanian film exhibitors, producers and distributors), for the number and activity of cinemas, film output, distribution and projection;
- The Ministry of Culture, for the activities of public institutions of culture and cults;
- The National Agency for Sports.

➤ **Statistical surveys:**

Statistical surveys on the activities of libraries, museums and public collections, as well as on the activities of performing arts and concert institutions and companies.

Methodological notes:

The newspaper and magazine output includes all periodicals printed and issued in the country, which are made accessible to the public and which should generally be included in the national bibliography, excepting publications issued for advertising purposes: commercial, industrial and tourism advertising, publications on products and services supplied by publishers, occasional publications: timetables, tariffs, telephone directories, show, exhibition and fair programmes, statutes and balance sheets of companies, directives and circulars, calendars and music works, cartography output (excepting atlases and maps). The newspaper and magazine output also includes: collections of laws and regulations of public administration (excepting the confidential ones or those for internal use), academic and scientific periodicals, university periodicals and those of research or cultural institutions, periodicals of vocational, trade-union, political, sports organisations, parish and school bulletins, radio and TV guides if they are issued as magazines.

A **newspaper** is a daily publication or a publication that is issued with high periodicity, in which news, information and comments on the most recent internal and international events (political, social, cultural, vocational, sports etc.) are provided.

The number of printed copies is the number of printed copies of a book, a booklet, a newspaper or a magazine or any other publication.

Biblioteca este instituția, compartimentul sau structura specializată al cărei scop principal este de a constitui, a organiza, a prelucra, a dezvolta și a conserva colecții de cărți, publicații, alte documente specifice și baze de date pentru a facilita utilizarea acestora în scop de informare, cercetare, educație sau recreere.

Biblioteca Națională a României este instituția autorizată prin lege să exercite funcția de agenție națională, de depozit legal și este responsabilă de culegerea și conservarea tuturor publicațiilor editate în țară (indiferent dacă sunt destinate difuzării comerciale sau gratuite) de către persoane fizice sau juridice române ori executate de acestea peste hotare, întocmește statistica oficială a edițiilor naționale, are rolul de centru național de informare bibliografică, stabilește cataloagele colective etc.

Noțiunile utilizate pentru caracterizarea activității bibliotecilor au următoarele semnificații:

Volume de bibliotecă sunt considerate cărțile, broșurile, colecțiile de ziare și reviste cu minimum 5 pagini, precum și materialele audiovizuale (casete cu benzi magnetice, diafilme, CD-uri, DVD-uri etc.) pentru toate tipurile de biblioteci: naționale, județene, municipale, orașenești și comunale, ale instituțiilor de învățământ superior, ale operatorilor economici și ale unităților școlare.

Un **utilizator** este o persoană fizică sau instituția înscrisă cu scopul de a utiliza colecțiile și/sau serviciile bibliotecii, inclusiv cele electronice, în interiorul sau în afara spațiului bibliotecii cel puțin o dată într-un an calendaristic (de exemplu: o carte, broșură sau o altă publicație aparținând bibliotecii respective).

Muzeul este instituția de cultură, de drept public sau de drept privat, fără scop lucrativ, aflată în serviciul societății, care colecționează, conservă, cercetează, restaurează, comunică și expune, în scopul cunoașterii, educării și recreerii, măturii materiale și spirituale ale existenței și evoluției comunităților umane, precum și ale mediului înconjurător.

Vizitatorul este orice persoană ce vizitează muzeul, indiferent de tipul de bilet achiziționat (spre exemplu: întreg, redus sau gratis).

Exploatarea filmelor este activitatea de difuzare către public a totalității filmelor (integral naționale, în coproducție și străine) prin rețeaua comercială fixă (săli) sau în aer liber și prin grupurile mobile de proiecție dotate cu echipamente tehnice de specialitate.

Spectacolul teatral sau concertul este o reprezentație artistică cu program teatral sau muzical prezentat publicului în interpretarea unui colectiv artistic profesionist.

*A **library** is an institution, department or specialized body whose main purpose is to establish, organise, process, develop and preserve collections of books, publications, other specific documents and databases in order to facilitate their use for information, research, education or recreation purposes.*

*The **National Library of Romania** is the institution authorised by law to act as national agency, as legal deposit, and is responsible for the collection and preservation of all publications issued in the country (regardless of whether they are meant to be sold or they are provided free of charge) by Romanian natural or legal persons or issued by them abroad; it builds up the official statistics of national publications; it plays the role of a national centre of bibliographical information; it sets up collective catalogues etc.*

The terms used for characterizing the libraries activity have the following meaning:

*The **library volumes** comprise books, booklets, collections of newspapers and magazines of at least 5 pages, as well as audiovisual materials (magnetic tape cassettes, film strips, CDs, DVDs etc.) for all types of libraries: national, county, municipality, town and communal, of higher education institutions, of economic operators and of school units.*

*A **user** is a natural person or an institution that registers in order to use the collections and/or services of the library, including the electronic ones, inside or outside the library, at least once in a calendar year (e.g. a book, a booklet or another publication belonging to that library).*

*A **museum** is a non-profit cultural institution, public or private, at the service of society, which collects, preserves, researches, restores, communicates and exhibits, for study, education and recreation purposes, material and spiritual evidence of the existence and evolution of human communities, as well as of the environment.*

*A **visitor** is any person visiting a museum or a public collection, individually or in a group, in order to see the items exhibited, regardless of the type of ticket purchased (for example: full price, discount price or free of charge).*

*The **exploitation of films** is the projection of all films (entirely national films, co-productions and foreign films) to audiences through the fixed commercial network (film projection rooms) or in the open air and by means of mobile film projectors fitted with specialised technical equipment.*

***Theatre play or concert** are artistic performances with theatre or musical programme presented for the public by an artistic professional collective.*

Instituțiile de spectacole și concerte sunt: teatrele, filarmonicile, orchestrele și ansamblurile artistice care au funcționat în anul de referință. Teatrele, filarmonicile, orchestrele și ansamblurile artistice prezintă publicului spectacole dramatice, lirice, coregrafice, de divertisment, folclorice, de varietăți, de circ, de păpuși sau marionete, precum și concerte, indiferent de gen, sau orice alt tip de reprezentație în care interpretările și execuțiile artiștilor interpreți sau executanți sunt prezentate direct publicului. În cazul când o instituție de spectacol prezintă spectacole concomitent în mai multe săli sau când în aceeași sală prezintă alternativ spectacole în limbi diferite, personalul artistic se grupează pe colective artistice. Dacă sub aceeași conducere administrativă există colective artistice care dau spectacole în genuri artistice diferite sau limbi diferite, acestea se consideră ca fiind unități artistice separate.

Spectatorul (auditorul) este persoana care asistă la un spectacol de teatru sau concert. Statistic, se înregistrează numărul spectatorilor (auditorilor) pe baza biletelor vândute.

Locurile în instituțiile și companiile de spectacole sau concerte reprezintă capacitatea sălii proprii de spectacole și concerte existente la sfârșitul anului de referință.

Cinematograful este o unitate culturală dotată cu echipament cinematografic (stabil sau mobil) în vederea prezentării publice, prin proiecție, pe ecrane, a unui film, care a funcționat în anul de referință. În funcție de echipamentul cinematografic folosit poate fi:

- stabilă - are asigurată în permanență o sală sau grădina de spectacole cu ecran și echipamentul aferent;
- mobilă (caravana cinematografică) care se deplasează dintr-o localitate în alta, pentru a prezenta spectacole cinematografice.

Cinematografele (inclusiv instalațiile cinematografice), după lățimea peliculei se clasifică în:

- cinematografe și instalații cinematografice cu banda normală (peliculă 35 mm);
- cinematografe și instalații cinematografice cu banda îngustă (peliculă 16 mm);
- caravane cinematografice.

Numărul locurilor în sălile de cinematograf definește capacitatea cinematografelor, respectiv locurile în sălile cinematografelor și instalațiilor cinematografice cu banda normală (35 mm).

Spectacolul cinematografic reprezintă proiecția pe ecran a unui film pentru public.

Spectatorul la cinema este persoana care vizionează un film la cinema. Statistic se înregistrează numărul spectatorilor pe baza biletelor vândute.

În numărul secțiilor sportive afiliate pe ramuri de sport aparținând cluburilor publice și private, precum și asociațiilor sportive sunt cuprinse cele care s-au afiliat la federațiile naționale sportive.

Show and concert business include theatres, philharmonic orchestra, orchestras and artistic ensembles which functioned in the reference year. Theatres, philharmonic orchestra, orchestras and artistic ensembles present to the public dramatic, lyric, choreographic, entertainment, folklore shows, circus, puppets and marionettes as well as concerts, no matter of type or any other kind of show where the artists interpretations are performed live for to people. If the show institution performs shows at the same time in several locations or if in the same location are alternatively performed shows in different languages, artistic staff is grouped in artistic collectives. If under the same administrative leadership there are artistic collectives which perform shows in different artistic types or different languages, they are considered as separate artistic units.

The audience (listener) comprises persons watching and listening a theatre play or concert. It is statistically registered the audience (listeners) based on the tickets sold.

The seats in institutions and companies for arts performing or concerts represent the capacity own auditorium existing at the end of reference year.

The cinema is a cultural unit endowed with cinema equipment (fixed or mobile) in order to present movies for the public, on the screen, which functioned in the reference year. By type of cinema equipment there are:

- fixed, it is permanently assured a cinema hall or garden with a screen and related equipment;*
- mobile (cinema caravan) moving from one locality to another, in order to present movies.*

Cinemas (including cinema installations), by strip width are classified as follows:

- cinemas and cinema with normal strip (35mm);*
- cinemas and cinema installation with narrow strip (16 mm);*
- cinema caravans.*

The number of places in the cinemas defines the cinema capacity, respectively the seats in the cinemas and cinema installation with normal strip (35 mm).

The cinema movie represents the projection of a movie on the screen for the public.

The cinema audience includes persons watching a movie. It is statistically registered the audience based on the tickets sold.

The number of affiliated sports sections (by sports branches) belonging to public and private clubs and to sports associations includes the sections that are affiliated to national sports federations.

Sportivii legitimați sunt acei sportivi aflați în evidența federațiilor naționale și care participă la sistemul competițional organizat de către acestea. În rândul acestora nu sunt cuprinși sportivii aflați în evidența comisiilor județene constituite pe ramuri de sport sau cei care practică activități sportive necompetiționale.

În numărul antrenorilor cu normă întreagă sau arbitrilor sunt cuprinse persoanele care au o calificare recunoscută de federațiile naționale și au desfășurat activitate în acel an.

*The **licensed sportsmen** are the sportsmen whose names appear in the records of national federations and who take part in the system of competitions organised by them. The sportsmen whose names appear in the records of the county commissions set up by sports branches or who engage in non-competition sporting activities are not included among them.*

*The **number of full time coaches or referees** includes those having a qualification recognized by the national federations and who carried out an activity in that year.*

9.1. ACTIVITATEA EDITURILOR (ZIARE)
PUBLISHING-HOUSES ACTIVITY (NEWSPAPERS)

Periodicitate	Total ziare <i>Newspapers-total</i>		din care: în limba română <i>of which: in romanian language</i>		Periodicity
	Nr. titluri tipărite <i>Printed titles</i>	Tirajul anual - mii exemplare- <i>Yearly copies -thou.-</i>	Nr. titluri tipărite <i>Printed titles</i>	Tirajul anual - mii exemplare- <i>Yearly copies -thou.-</i>	
Anul / Year 2010					
Cotidiene	15	225528	15	225528	Daily newspapers
Alte periodicități	17	8851	17	8851	Other periodicities
- de 2-3 ori pe săptămână	1	4	1	4	- 2-3 times per week
- o dată pe săptămână	11	1233	11	1233	- once a week
- cu frecvență neregulată	5	7614	5	7614	- irregular frequency
Anul / Year 2015^{*)}					
Cotidiene	17	77253	17	77253	Daily newspapers
Alte periodicități	28	14015	22	12610	Other periodicities
- de 2-3 ori pe săptămână	1	905	1	905	- 2-3 times per week
- o dată pe săptămână	13	8873	11	8780	- once a week
- cu frecvență neregulată	14	4237	10	2925	- irregular frequency
Anul / Year 2020^{*)}					
Cotidiene	7	32472	5	32465	Daily newspapers
Alte periodicități	14	6659	13	6657	Other periodicities
- de 2-3 ori pe săptămână	-	-	-	-	- 2-3 times per week
- o dată pe săptămână	5	5028	5	5028	- once a week
- cu frecvență neregulată	9	1631	8	1629	- irregular frequency
Anul / Year 2021^{*)}					
Cotidiene	9	29796	8	29796	Daily newspapers
Alte periodicități	14	5736	13	5735	Other periodicities
- de 2-3 ori pe săptămână	-	-	-	-	- 2-3 times per week
- o dată pe săptămână	4	4437	4	4437	- once a week
- cu frecvență neregulată	10	1299	9	1298	- irregular frequency
Anul / Year 2022^{*)}					
Cotidiene	6	25396	6	25396	Daily newspapers
Alte periodicități					Other periodicities
- de 2-3 ori pe săptămână	-	-	-	-	- 2-3 times per week
- o dată pe săptămână	5	4101	4	4001	- once a week
- cu frecvență neregulată	9	1054	8	1053	- irregular frequency

^{*)} Inclusive alte necotidiene ale Ministerului Apărării Naționale. / Including newspapers of the Ministry of National Defence.

9.2. NUMĂRUL ȘI ACTIVITATEA BIBLIOTECILOR NUMBER AND ACTIVITY OF LIBRARIES

- număr / number -

	2010	2015	2020	2021	2022	
Biblioteci - total	414	354	346	327	330	Libraries -total
- biblioteci naționale ^{*)}	4	3	3	3	3	- national libraries ^{*)}
- biblioteci ale instituțiilor de învățământ superior	33	28	26	28	28	- Libraries of higher education institutions
- biblioteci specializate	85	58	42	37	34	- specialized libraries
- biblioteci școlare	291	264	274	258	264	- school libraries
- biblioteci publice	1	1	1	1	1	- public libraries
Volume existente - mii	37286	35452	35372	35007	33955	Existing volumes – thou
Utilizatori activi	430019	331339	280551	181851	218089	Active users
Volume eliberate - total - mii	5797	3613	2054	1077	1346	Volumes lent- total - thou
- din biblioteci naționale	626	353	118	111	161	- from national libraries
- din biblioteci ale instituțiilor de învățământ superior	2340	1491	451	361	456	- Libraries of higher education institutions
- din biblioteci specializate	146	103	620	31	30	- from specialized libraries
- din biblioteci școlare	2179	1191	710	342	438	- from school libraries
- din biblioteci publice	505	475	155	231	260	- from public libraries

^{*)Sunt incluse:} Biblioteca Națională a României, Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Pedagogică Națională și din anul 2005 - Biblioteca Militară Națională. / ^{*)Are included:} Romanian National Library, Romanian Academy Library, National Pedagogic Library and beginning with 2005 - National Military Library.

9.3. MUZEE MUSEUMS

	2010	2015	2020	2021	2022	
Număr unități	47	36	41	42	47	Units
Vizitatori – mii persoane	1232,7	1710,5	837,8	1355,5	2375,1	Visitors – thou. persons.

9.4. REȚEAUA ȘI ACTIVITATEA CINEMATOGRAFICĂ^{*)} CINEMAS NET AND ACTIVITY^{*)}

	2010	2015	2020	2021	2022	
Cinematografe și instalații cinematografice – nr.	16	17	15	15	15	Cinemas and film installations - no.
Locuri în sălile cinematografelor și instalațiilor cinematografice - nr.	18139	21929	22930	22959	22852	Seats in cinemas and film installations – no.
Spectacole - nr.	118845	155308	55064	92752	167156	Performances – no.
Spectatori - mii persoane	3424	4344	1070	1580	3641	Audience – thou. pers.

^{*)} Inclusiv județul Ilfov. / ^{*)} Including Ilfov county.

Notă: Caravanele cinematografice nu sunt incluse. **Note:** Mobile cinemas are not included.

Sursa: Ministerul Culturii - Centrul Național al Cinematografiei. / **Source:** The Ministry of Culture - The National Film Centre.

9.5. TEATRE ȘI INSTITUȚII MUZICALE¹⁾
THEATRES AND MUSICAL INSTITUTIONS¹⁾

	2010	2015	2020	2021	2022	
Total unități²⁾ (la sfârșitul anului)	33	45	43	42	43	Total units²⁾ (end of year)
Teatre dramatice	17	23	15	15	19	Drama theatres
Teatre de păpuși și marionete (inclusiv secțiile de teatru)	1	1	3	1	1	Dolls and puppets (including theater section)
Opere	2	2	2	2	2	Opera houses
Teatre muzicale, de estradă sau operetă	3	1	2	2	2	Musical comedy and variety theatres
Filarmonici și orchestre simfonice ³⁾	2	3	3	5	5	Philharmonics and symphonic orchestras ³⁾
Orchestre populare	1	1	1	1	1	Folk music bands
Alte tipuri de unitati culturale ⁴⁾	6	13	15	14	12	Other types of cultural units ⁴⁾
Circuri	1	1	2	2	1	Circus
Spectacole sau concerte - total	5461	6250	2428	3618	6067	Spectacles or concerts - total
Teatre dramatice	3203	4093	1589	1980	4073	Drama theatres
Teatre de păpuși și marionete (inclusiv secțiile de teatru)	332	540	237	471	380	Dolls and puppets (including theater section)
Opere	374	411	268	355	762	Opera houses
Teatre muzicale de estradă și de operetă	297	110	77	92	143	Musical comedy and variety theatres
Filarmonici și orchestre simfonice ³⁾	383	270	52	93	298	Philharmonics and symphonic orchestras ³⁾
Orchestre populare	31	9	2	3	10	Folk music bands
Alte tipuri de unitati culturale ⁴⁾	693	669	152	544	298	Other types of cultural units ⁴⁾
Circuri	148	148	51	80	103	Circus
Total spectatori sau auditori - mii persoane	1388	1334	480	452	1414	Audience - thou. persons
Teatre dramatice	548	659	268	163	680	Drama theatres
Teatre de păpuși și marionete (inclusiv secțiile de teatru)	90	110	25	73	237	Dolls and puppets (including theater section)
Opere	116	196	119	89	211	Opera houses
Teatre muzicale, de estradă și de operetă	152	33	17	14	35	Musical comedy and variety theatres
Filarmonici și orchestre simfonice ³⁾	191	109	22	14	86	Philharmonics and symphonic orchestras ³⁾
Orchestre populare	22	7	2	1	8	Folk music bands
Alte tipuri de unitati culturale ⁴⁾	81	108	17	86	73	Other types of cultural units ⁴⁾
Circuri	188	112	10	12	83	Circus

¹⁾ Inclusiv teatrele și instituțiile muzicale proprietate majoritar privată. / Including theatres and musical institutions under private majority ownership.

²⁾ Inclusiv secțiile de teatru; începând cu anul 2016 s-au reconsiderat secțiile de teatru / Including theatre sections; starting 2016 theatre sections have been reconsidered.

³⁾ Este cuprinsă întreaga activitate a orchestrelor simfonice (concerte simfonice, de cameră, corale a capella, concerte-lecții, recitaluri și altele). / Covers the entire activity of symphonic orchestras (symphonic concerts, chamber concerts, a capella chorales, concert-lessons, recitals a.s.o.).

⁴⁾ Inclusiv trupele de dans și divertisment (începând cu anul 2012), fanfarele și ansamblurile artistice (începând cu anul 2016) care funcționează în centrele culturale pentru conservarea și promovarea culturii, casele municipale de cultură, casele orașenești de cultură. / Including dance and entertainment bands (starting with 2012), brass bands and artistic ensembles (starting with 2016) that are active within cultural centers for preservation and promotion of culture, municipal houses of culture, city houses of culture.

9.6. ACTIVITATEA SPORTIVĂ
SPORTING ACTIVITY

- număr / number -

	2010	2015	2020	2021	2022	
Secții sportive afiliate	1096	1049	1103	1070	1204	Affiliated sport sections
Sportivi legitimați	63985	41742	48398	50708	51704	Licensed sportsmen
Antrenori cu normă întreagă	1520	1627	1498	1602	1535	Full-time coaches
Instructori	1341	1293	1162	1188	1213	Instructors
Arbitri	1326	1270	1231	1238	1373	Referees

Sursa: Agenția Națională pentru Sport. / Source: The National Agency for Sports.

